

2. Правове регулювання державно-приватного партнерства в галузі житлово-комунального господарства України: монографія / І. І. Килимник, Т. А. Коляда, А. В. Домбровська та ін. ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 131 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.kname.edu.ua/41587/1/2015_%D0%9F%D0%95%D0%A7_22%D0%9C%D0%9D_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%96%D0%9A%D0%93%202015.pdf

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Т. А. КОЛЯДА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
М. С. ШЕРСТЮК, студ.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

У багатьох державах досить часто виникає потреба у залученні приватних інвестицій з метою розвитку певних об'єктів, що мають значне соціально-економічне значення. Така необхідність виникає за відсутності необхідних ресурсів у держави для підтримки та або вдосконалення споруд та інших об'єктів, що знаходяться у власності держави. Тому постає потреба створення певної форми взаємодії держави та бізнесу з метою ефективного управління державною власністю. Однією з таких форм є державно-приватне партнерство, але існують проблеми, які гальмують розвиток цього виду співробітництва, зокрема в Україні.

У науковій літературі існує багато визначень державно-приватного партнерства, які розглядають різні сторони даного явища. Таким чином державно-приватне партнерство (ДПП) – це інституціональний і організаційний альянс між державою і бізнесом з метою реалізації національних і міжнародних, масштабних і локальних, але завжди суспільно значущих проектів у широкому спектрі сфер діяльності. Але це система співробітництва приватного сектора, підприємств і організацій бізнесу з державними установами.

У наслідок постійного дефіциту коштів бюджетів усіх рівнів на виконання завдань соціально-економічного розвитку та з огляду на наслідки

недавніх кризових явищ, постає нагальна потреба в застосуванні державно-приватного партнерства та відповідно делегуванні органам місцевої й регіональної влади повноважень щодо впровадження його механізмів. Це обумовлює необхідність визначення ступеня втручання держави у функціонування ринків з метою забезпечення їх конкурентоспроможності. Економіка потребує переходу до концепції фінансування інвестиційних проєктів, що мають велике соціально-економічне значення[1].

Прийняття Закону України “Про державно-приватне партнерство” [2] та відповідних підзаконних актів свідчить про бажання органів влади створити передумови для раціональної співпраці із бізнесом. Закон “Про державно-приватне партнерство” регулює договірні відносини держави і приватного сектору у формі концесії, спільної діяльності та інших договорів. У подальшому механізм взаємодії держави і приватного сектору на засадах державно-приватного партнерства регулюватиметься законодавством, гармонізованим із законодавством ЄС.

Враховуючи те, що досвід державно-приватного партнерства в Україні є не значним, цей закон містить багато спірних питань, які стосуються:

- проблеми комунікації між партнерами;
- законодавчі та регуляторні проблеми;
- проблеми фінансування.

Законодавчі та регуляторні проблеми в розвитку державно-приватного партнерства. Українське законодавство що стосується справ ДПП відповідає деяким міжнародним стандартам, проте не надає учасникам ДПП гнучких механізмів для його реалізації, не пропонує багатьох інструментів, покликаних захистити інтереси приватного партнера, а також містить багато суперечностей. Зокрема, найбільш проблемними питаннями щодо законодавчого та регулятивного розвитку ДПП, на думку законодавчих органів влади є:

1. Складні умови довгострокового та взаємовигідного співробітництва між державою і приватними партнерами;
2. Законодавство щодо відшкодування збитків приватному партнеру;
3. Неузгодженість нормативно-правової бази з питань державно-приватного партнерства;
4. Законодавчі обмеження щодо механізмів розв’язання спорів у межах ДПП;

5. Недосконалість механізму тарифного регулювання та економічна необґрунтованість тарифів;
6. Законодавство про режим майна, створеного або придбаного для цілей ДПП.

Проблема фінансування є значною перешкодою для реалізації ДПП, особливо невеликих і середніх проектів. Висока вартість банківського фінансування в Україні і відсутність широкого доступу до інших форм фінансування стримують інвестиції в інфраструктурні проекти ДПП. Адже за несприятливих умов в країні, не має надання надійної підтримки від держави для реалізації інвестиційних. Більшість підприємців, не довіряють державній владі. Існують також значні зовнішні ризики, від яких держава не може захистити приватного партнера.

Отже, для більш успішного та прогресивного розвитку ДПП можливе лише за умови, коли буде забезпечено баланс інтересів держави і приватного інвестора. Повинно забезпечуватись для інвестора привабливість, безпечне вкладання коштів у державну власність, і реалізувати основну мету проекту. Тому для цього держава повинна сприймати приватного інвестора як рівноправного партнера. І обидві сторони повинні виконувати передбачені угодою зобов'язання в повному обсязі. Доцільно ухвалити Концепцію розвитку державно-приватного партнерства в Україні, на основі яких розробити чіткий план дій щодо впровадження ДПП.

Літератури

1. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 №2404 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 40. – ст.524 [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
2. Кабінет Міністрів України Розпоряджень Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України Розпоряджень: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-p>